

Rady pro občany - povodně

[rady pro občany - povodně.pdf](#)

Obsah:

Jak se vyhnout povodni (prevence)

1. Je možné si postavit rodinný dům v blízkosti řeky (potoka)?
2. Kde si můžu ověřit, zda není moje nemovitost ohrožena povodní?
3. Pokud vlastním nemovitost v záplavové oblasti, existují nějaká technická řešení, která mi mohou pomoci zabránit nebo zmírnit škody v případě vzniku povodně?

Příprava a průběh povodně

4. Pokud hrozí bezprostřední nebezpečí povodně, existují nějaká technická řešení, která mi mohou pomoci zabránit nebo zmírnit škody v mém obydlí?
5. Jak správně postavit hráz z pytlů s pískem?
6. Nelze-li zabránit vniknutí vody do nemovitosti, jak mohu ochránit vybavení uvnitř?
7. Jak mám zabezpečit automobil před blížící se povodní?
8. Kdo a jakým způsobem mě bude varovat před blížící se povodní?
9. Co mám udělat, když zazní siréna?

10. Kde se dozvím aktuální informace o vývoji povodňové situace?
11. Jakým způsobem se dozvím o plánované evakuaci?
12. Je mou povinností se evakuovat?
13. Co mám dělat, jsem-li zdravotně postižen(a) nebo fyzicky omezen(a) a je nařízena evakuace?
14. Co všechno si mám sbalit do evakuačního zavazadla?
15. Co všechno bych měl(a) udělat před odchodem z domu?
16. Co mám udělat s domácími zvířaty?
17. Bude někdo hlídat můj majetek před zloději?
18. Musím někomu nahlásit místo svého náhradního ubytování?
19. Pokud nemám možnost se evakuovat na chatu, chalupu nebo k příbuzným, kde zjistím, do kterého místa budu evakuován(a)?
20. Jakým způsobem je zabezpečena evakuace, nemám-li vlastní automobil?
21. Co mám dělat, byl(a)-li jsem při evakuaci rozdělen(a) se svojí rodinou?
22. Voda zaplavila můj dům, jsem v něm uvězněn(a) a potřebuji zachránit. Jak mám dát o sobě vědět?

Co dělat po povodni

23. Kdy se mohu vrátit domů?
24. Co mám dělat, jestliže můj dům strhla povodeň?
25. Kdy je možné začít s čerpáním vody z nemovitosti?
26. Povodeň mi vytopila automobil. Co mám dělat?
27. Utrpěl(a) jsem škodu na majetku. Co všechno mám zaznamenat pro pojišťovnu?
28. Povodeň mi poničila majetek. Mám nárok na nějaké dávky nebo nějakou finanční či věcnou pomoc?
29. Kde a jak se o mimořádnou okamžitou pomoc žádá a kdy ji dostanu?
30. Uklízím po povodních. Mám nárok na volno v práci a náhradu mzdy?
31. Mám nárok na volno, když si musím zařídit své osobní záležitosti?
32. Kvůli povodni nemůže dítě do školky či do školy, musím s ním zůstat doma.
33. Z důvodu povodní jsem se nedostal(a) do práce. Jak to má zaměstnavatel posoudit?
34. Povodeň přímo zasáhla sídlo mého zaměstnavatele a není možné tam pracovat. Dostanu mzdu?
35. Zaměstnavatel mi nemůže kvůli povodním vyplatit mzdu. Co mám dělat?

36. Kde mohu získat více informací z oblasti pracovněprávní a sociální?
37. Na svém pozemku jsem našel(a) zraněné / uhynulé zvíře. Co s ním mám udělat?
38. Jaká jsou zdravotní rizika při úklidu po povodni?
39. Mohu konzumovat potraviny, které byly zasaženy vodou z povodní?
40. Co musím udělat, abych zase mohl(a) používat vodu z vlastní studny?
41. Na stěnách a nábytku se mi objevila plíseň. Jak se ji nejlépe zbavím?
42. U koho si mohu zapůjčit vysoušeč zdiva?
43. Jak se vysoušeč zdiva správně používá?
44. Kterou místnost mám začít vysoušet jako první?
45. Nemám vysoušeč. Jakým způsobem můžu vysoušet i bez něj?
46. Co mám dělat, když psychicky nezvládám / člen rodiny nezvládá vypětí z dopadů povodní?

Ostatní

47. Chtěl(a) bych pomoci v povodní zasažené oblasti. Jak mám postupovat?

Důležité kontakty

Jak se vyhnout povodni (prevence)

1. Je možné si postavit rodinný dům v blízkosti řeky (potoka)?

Nemovitost je možné postavit v dané lokalitě jen v případě, že toto území není vymezeno jako **aktivní zóna záplavového území** (podle § 67 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách). V případě, že není dané území takto vymezeno, může být vydáno stavební povolení i pro stavby, které se nachází v blízkosti vodních toků. Je ovšem nutné zvážit případná rizika, která z této volby plynou. I když daná lokalita nespadá do aktivní zóny záplavového území, **nelze s jistotou zaručit**, že nebude v budoucnu povodní ohrožena. Je také možné, že danou nemovitost **nebude možné pojistit**.

V případě, že se rozhodnete stavět v dané lokalitě, je vždy nutné počítat **ze zvýšenými náklady stavby**, která si jednotlivá technická řešení vyžadají.

Z výše uvedených důvodů jasně vyplývá, že mnohem výhodnější je **stavbu realizovat mimo takto ohroženou oblast**.

2. Kde si můžu ověřit, zda není moje nemovitost ohrožena povodní?

Tyto informace je možné získat na **příslušném obecním úřadě**, popřípadě si je můžete sami vyhledat v **Mapovém portálu JmK** (<http://gis.kr-jihomoravsky.cz/ozp/>). Vždy je nutné myslet na to, že se jedná pouze o model, který **zobrazuje pouze pravděpodobnou situaci rozlivu vodního toku**.

3. Pokud vlastním nemovitost v záplavové oblasti, existují nějaká technická řešení, která mi mohou pomoci zabránit nebo zmírnit škody v případě vzniku povodně?

Je důležité dbát na to, aby **hladina vody nebyla uměle zvyšována různými překážkami** (můstek, oplocení, kůlna či jiné zmenšení průtočného profilu). Situaci může také zkomplikovat **nehodné skladování nebezpečných látek** (pohonné hmoty, hnojiva, apod.), které v případě povodní mohou kontaminovat okolí.

Vhodným technickým řešením je **instalace zpětné kanalizační klapky**, která automaticky uzavře zpětný ventil, a tím zabráni vniknutí vody z kanalizace do nemovitosti.

Informace o dalších technických řešeních můžete získat např. **na veletrhu ENVIBRNO**, který se každoročně koná na brněnském výstavišti.

Příprava a průběh povodně

4. Pokud hrozí bezprostřední nebezpečí povodně, existují nějaká technická řešení, která mi mohou pomoci zabránit nebo zmírnit škody v mém obydlí?

Mezi základní opatření patří včasné **uzavření oken, dveří sklepů a přízemních budov**. Dále je pak nutné co nejlépe **utěsnit všechny otvory** (dveří, oken, větracích prostorů, kanálových vpustí), kterými by mohla voda do nemovitosti proniknout.

K tomuto účelu můžeme použít např. **pytle s pískem**, které lze využít i ke stavbě protipovodňové hráze.

Dalším možným řešením je nákup tzv. **mobilních protipovodňových bariér**. Na trhu existuje celá řada výrobců těchto systému, např. GUMOTEX, EKO-SYSTÉM, ZAHAS, PBS Rotava, RUBENA. Mezi jejich základní výhody patří **snadná manipulace a skladování**, nevýhodou je ovšem jejich **finanční náročnost**.

Obrázek 1: Mobilní protipovodňové bariéry

5. Jak správně postavit hráz z pytlů s pískem?

Při stavění hráze z pytlů s pískem je nutné dodržovat několik základních pravidel.

Pytle se vždy ukládají úvazky **směrem od proudící vody a patou pytle k vodě a mírně šikmo ve směru proudění vody**, přičemž odklon od kolmého směru je asi 10°. Maximální doporučená **výška jednořadých hrází je 1,5 m**. Při ukládání je důležité klást pytle tak, aby **horní vrstva pytlů překrývala spáru mezi pytli vrstvy pod ní** (cihlová vazba).

Pokud jde o množství písku v jednom pytli, tak naplněný pytel vždy **musí mít přiměřenou hmotnost** (úměrná fyzické schopnosti manipulujících osob) a schopnost těsnit ve vazbě s ostatními (nesmí být příliš plný, aby se mohl přizpůsobit svým tvarem okolní vazbě a hráz těsnila).

Obrázek 2: Jednořadé kladení pytlů

6. Nelze-li zabránit vniknutí vody do nemovitosti, jak mohu ochránit vybavení uvnitř?

Pokud se není možné vyhnout situaci, kdy se voda dostane dovnitř nemovitosti, je nutné učinit několik opatření. Nejprve se pokuste **přemístit cenný majetek z ohroženého prostoru** (např. přemístěním do vyšších pater).

Dalším možným řešením je tzv. **řízené zaplavení sklepních prostorů**, kdy je čistou vodou postupně zaplavován celý prostor pod úrovní terénu. K tomuto kroku přistupují nejčastěji majitelé starších nemovitostí bez kvalitní hydroizolace. Hlavní výhodou řízeného zaplavení je skutečnost, že je značně **eliminováno množství nánosů povodňové vody a bahna**, které se může při povodni do daného prostoru dostat a tím i zjednodušení situace při vysoušecích a sanačních pracích. K řízenému zaplavení se přistupuje také z důvodu podpory statiky nemovitosti (voda v podloží je tlaková voda, která působí na objekt zespoda a tlačí na stěny a na základovou desku). Rozhodnutí, zda si nechat dobrovolně zaplavit prostory není vůbec snadné a vždy je nutné zvážit výhody a nevýhody, které tento krok přinese.

7. Jak mám zabezpečit automobil před blížící se povodní?

Pokud hrozí bezprostřední ohrožení povodněmi, **přeparkujte své vozidlo na bezpečnější místo** (výše položené). Vozidlo postavte vždy tak, **aby nepřekáželo zasahujícím složkám**. Pro jistotu zanechte **za oknem vozu telefonní kontakt**.

Svůj vůz přeparkujte i v případě, že je vaše **garáž pod úrovní terénu** a hrozí zde zaplavení prostoru z důvodu tlaku spodní vody.

Pokud nemáte automobil kam odklídít, pokuste se jej připravit na to nejhorší. Vždy z něj **vypusťte všechny kapaliny**, včetně paliva uvnitř nádrže. **Odpojte autobaterii** a umístěte ji na bezpečné místo. Stejně tak **odstraňte všechny nebezpečné látky z prostoru garáže** (palivo, maziva, oleje apod.).

V případě, že byl váš vůz zasažen vodou, postupujte **podle návodu uvedeného v otázce č. 26**.

8. Kdo a jakým způsobem mě bude varovat před blížící se povodní?

Základním prostředkem varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím je zvukový signál "**všeobecná výstraha**", který je šířen prostřednictvím poplachových sirén. Na našem území se můžeme setkat se dvěma typy sirén. Prvním z nich jsou tzv. **rotační sirény** ("nemluvící"), které varují obyvatelstvo kolísavým tónem po dobu 140 sekund a tento tón může zaznít 3x po sobě.

Druhým typem jsou tzv. **elektronické sirény** ("mluvící"). Tento typ sirén vydává stejný kolísavý tón jako rotační sirény, ale navíc je doplněn o informaci o druhu ohrožení (v případě povodní "**Nebezpečí zátopové vlny**").

Příslušná **tísňová informace** vždy zazní v nejbližší možné době po odeznění signálu zpravidla v **obecním rozhlase**, vysílají ji i **radiovozy policie/hasičů** nebo také zazní v **televizi a rozhlase**.

Obrázek 3: Grafické znázornění signálu "Všeobecná výstraha"

Více o systému varování v ČR: [Varování obyvatelstva](#)

9. Co mám udělat, když zazní siréna?

Pokud zazní siréna a **nejedná se o tzv. zkoušku sirén** (provádí se zpravidla každou první středu v měsíci ve 12 hodin), tak je nejprve nutné si uvědomit, před jakým nebezpečím nás siréna varuje. V případě, že jste si vědomi toho, že vás siréna varuje před **nebezpečím povodňové vlny** (u elektronických sirén je tato informace oznámena ihned po varovném signálu), tak je nutné se co nejrychleji **přemístit na bezpečné místo**, tj. v případě hrozící povodně na **vhodné vyvýšené místo** (kopec, úbočí kopce). Pokud se ve vašem nejbližším okolí žádné takové místo nenachází, přemístěte se do vyšších pater některé z nedalekých vysokých budov.

10. Kde se dozvím aktuální informace o vývoji povodňové situace?

Aktuální informace o vývoji povodňové situace můžete získat **prostřednictvím sdělovacích prostředků** (ČT, ČRo) nebo si je sami vyhledat **na internetových stránkách Povodí Moravy** (<http://www.pmo.cz/>) a **Českého hydrometeorologického ústavu** (<http://www.chmi.cz>). Aktuální vývoj můžete také sledovat na Portálu krizového řízení pro JMK (<http://krizport.firebrno.cz>).

11. Jakým způsobem se dozvím o plánované evakuaci?

O způsobu provedení evakuace se dozvíte z **vysílání Českého rozhlasu, České televize nebo z místního veřejného rozhlasu**, popřípadě z radiovozů policie/hasičů.

12. Je mou povinností se evakuovat?

Výzvy oprávněných orgánů k evakuaci (velitel zásahu IZS, starosta obce nebo orgány krizového řízení) **je fyzická osoba povinna se podrobit**. Povinnost může odmítnout, pokud by tím ohrozila život nebo zdraví vlastní nebo jiných osob.

13. Co mám dělat, jsem-li zdravotně postižen(a) nebo fyzicky omezen(a) a je nařízena evakuace?

Pokud máte pochybnosti, zda zvládnete případnou evakuaci bez asistence a nemáte v domě (v sousedství) osoby, které jsou schopny vám pomoci, **žádejte o pomoc na tísňových linkách** (přednostně 112, 150, případně 155 nebo 158).

Jste-li dlouhodobě zdravotně hendikepováni, **informujte již předem váš obecní úřad**.

V každém případě vyvěste v okamžiku nařízení evakuace **z okna nebo na kliku vstupních dveří bílou látku** (ručník, prostěradlo). Tím dáváte na vědomí, že potřebujete pomoc.

14. Co všechno si mám sbalit do evakuačního zavazadla?

Základní trvanlivé potraviny na 2-3 dny pro každého člena domácnosti, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a především **pitnou vodu**. Dále pak základní nádobí jako je jídelní miska, příbor, otvírák apod.

Osobní doklady (občanský průkaz, cestovní pas), peníze v hotovosti (platební karty), **pojistné smlouvy** a jiné cennosti.

Léky a zdravotní pomůcky, běžné **hygienické potřeby** v přiměřeném množství.

Náhradní oděv (podle daného ročního období), obuv, pláštěnku, **spací pytel** nebo přikrývku.

Předměty a **věci pro vyplnění dlouhé chvíle** (knihu, mobilní telefon s nabíječkou, pro děti hračku, apod.)

Jako evakuační zavazadlo **nejlépe poslouží batoh (krosna)**, cestovní taška nebo **kufr na kolečkách**. Na zavazadlo nezapomeňte **upevnit štítek s vaším jménem**, příjmením a celou adresou.

15. Co všechno bych měl(a) udělat před odchodem z domu?

Pokud lze předpokládat, že se budete moci **vrátit do svého domova již za několik hodin**, postupujte takto:

- **vypněte všechny plynové a elektrické spotřebiče**, které máte v provozu,
- **elektrické spotřebiče odpojte ze zásuvky**,
- **uhaste otevřený oheň** (krb, kamna, svíčky...),
- **vypněte topení** (plynový kotel),
- **zhasněte před odchodem všechna světla**,

- **vezměte s sebou i svá domácí zvířata,**
- **uzamkněte byt / dům,**
- **ověřte, zda i ostatní v budově vědí o evakuaci,**
- **opusťte budovu** podle únikového značení nebo podle pokynů toho, kdo evakuaci řídí.

Při dlouhodobém opuštění domácnosti je Vaším nejdůležitějším úkolem si sbalit evakuační zavazadlo. Pokud máte sbaleno evakuační zavazadlo a byl dán pokyn k opuštění domácnosti, postupujte tak, jak je uvedeno výše.

Mimo to ale při dlouhodobé evakuaci také **vypněte i hlavní uzávěr plynu a vody (v případě povodně i elektřiny)** a na vchodové dveře bytu **umístěte zprávu** o tom, **kdo, kdy a kam se evakuoval a kontakt**, na kterém budete k zastižení. Toto platí zejména pro případ, kdy hodláte pobývat mimo oficiální místa určená k nouzovému ubytování evakuovaných (např. na své chatě, u příbuzných).

16. Co mám udělat s domácími zvířaty?

Menší zvířata si je **možné vzít s sebou**, ale jedině s potřebnou výbavou (náhubek, vodítko, přepravka apod.) Nezapomeňte s sebou vzít i **příslušné doklady** (očkovací průkaz, známku-čip apod.), a také **přiměřené množství krmiva**.

Exotická zvířata nechejte doma, **zásobte je před odchodem vodou a potravou**.

Hospodářská zvířata, jejichž chov se nachází v oblasti ohrožené povodní je nutné **vyvézt mimo rozliv povodně**. Pokud vlastník zvířat není schopen zvířata včas evakuovat (např. z důvodu rychlého nástupu povodně), doporučuje se **vypustit zvířata z chovatelských objektů**, aby sama mohla uniknout před povodní. Tímto krokem se zabrání jejich utopení a **následnému šíření infekcí a zápachu**. Zvířata je **vhodné označit** (štítek, značka lihovým fixem apod.), aby je bylo možno po povodni identifikovat a určit majitele.

17. Bude někdo hlídat můj majetek před zloději?

Evakuovaná oblast je obvykle **hlídána policií**, popř. armádou a všechny **nepovolané osoby jsou z této oblasti vykázány**. **Případů rabování neustále ubývá**. Může za to jak důsledná práce policie, tak i **hrozba vysokých trestů** pro případné pachatele, kteří spáchají **trestný čin** v evakuované oblasti **během trvání živelní**

pohromy.

18. Musím někomu nahlásit místo svého náhradního ubytování?

V případě vyhlášení **krizového stavu** jsou obecní úřady s rozšířenou působností, resp. obecní úřady povinny (podle [zákona č. 240/2000 Sb.](#), o krizovém řízení) **evidovat údaje o přechodných změnách pobytu osob**. Každá fyzická osoba, která **opustila své místo trvalého pobytu** (řízenou nebo samovolnou evakuací) z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, je povinna se **nahlásit na příslušném obecním úřadě obce**, do které byla evakuována. Tuto skutečnost je nutné nahlásit jen v případě, že předpokládaná **délka pobytu v daném místě bude delší než tři dny**.

Údaje o přechodných změnách pobytu se zpracovávají nejen z evidenčních a statistických důvodů, ale také pro umožnění výplat různých dávek (státní sociální podpory, hmotné nouze, pro osoby zdravotně znevýhodněné, pozůstalostních, invalidních a starobních důchodů).

19. Pokud nemám možnost se evakuovat na chatu, chalupu nebo k příbuzným, kde zjistím, do kterého místa budu evakuován(a)?

V případě vyhlášení evakuace se tuto informaci dozvíte v **evakuačním středisku**. Evakuační středisko je místo či zařízení mimo evakuační zónu, kde jsou shromažďovány evakuované osoby a je **výchozím bodem přemístění pro evakuované osoby** bez možnosti vlastního ubytování.

20. Jakým způsobem je zabezpečena evakuace, nemám-li vlastní automobil?

Pokud nevlastníte nebo z kteréhokoliv důvodu nevyužijete k evakuaci vlastní dopravní prostředek, budete evakuováni **prostřednictvím k tomuto účelu zajištěné autobusové dopravy**. Autobusy budou vyjíždět vždy z **místa shromažďování** (určené místo uvnitř evakuované zóny, odkud je zajištěno přemístění evakuovaných osob do evakuačních středisek).

21. Co mám dělat, byl(a)-li jsem při evakuaci rozdělen(a) se svojí rodinou?

Těmto situacím se snažíme v každém případě předcházet a vždy je **naší snahou udržet rodiny a blízké pohromadě**. Proto je nutné ihned po příjezdu do evakuačního střediska **se zaevidovat a nahlásit všechny tyto skutečnosti** příslušným pracovníkům.

22. Voda zaplavila můj dům, jsem v něm uvězněn(a) a potřebuji zachránit. Jak mám dát o sobě vědět?

Pokud máte k dispozici fungující telefonní přístroj, tak **volejte na tísňovou linku (150, event. 112)**. Operátorovi co nejlépe popište vaši situaci, tzn. **co se stalo** (kde se v domě nacházíte, kolik osob, zda je někdo zraněný, výška hladiny vody, atd.), dále pak **o jakou nemovitost se jedná** (adresa, orientační bod, barva a typ střechy, apod.) a nakonec sdělte své **jméno a telefonní číslo**.

Pokud si z jakéhokoliv důvodu nemůžete zavolat o pomoc prostřednictvím telefonního přístroje, snažte se **dát o sobě vědět jakýmkoliv jiným způsobem (např. vyvěšením prostěradla nebo jiného kusu látky z okna)**.

Pamatujte, že vždy je mnohem lepší **opustit nemovitost zavčas** (např. na základě vyhlášení evakuace), než nadále zůstat v ohrožené oblasti a riskovat tím situaci, kdy budete potřebovat zachránit. Tímto **riskujete nejen život svůj, ale také životy zasahujících záchranářů**.

Co dělat po povodni

23. Kdy se mohu vrátit domů?

Je naprosto přirozené, že se evakuovaní lidé po opadnutí vody snaží co nejdříve vrátit do svých domovů, aby mohli své obydlí zkontrolovat a popřípadě začít s odstraňováním škod. Nejprve je však nutné počkat na **rozhodnutí příslušných orgánů** (povodňová komise, hejtman, starosta obce), které zhodnotí situaci a v případě, že je **oblast bezpečná** (např. nehrozí-li další povodňová vlna), **rozhodnou o ukončení evakuace**.

Před samotným vstupem do domu či bytu je nutné **zhodnotit vnější stav objektu**, jestli nejeví známky zjevného **porušení nosných konstrukcí** (praskliny na zdivu, apod.). Pokud ano, je vstup do objektu možný až **na základě odborného posudku statika**. V případě, že potřebujete zajistit statika, kontaktujte příslušný obecní a stavební úřad nebo Českou komoru autorizovaných inženýrů a techniků (<http://www.ckait.cz>).

24. Co mám dělat, jestliže můj dům strhla povodeň?

V takovéto vážné situaci se **obraťte na příslušný obecní úřad**. Zde vám pomohou najít **náhradní ubytování** a poskytnou vám **všechny potřebné informace** (např. žádost o mimořádnou okamžitou pomoc).

25. Kdy je možné začít s čerpáním vody z nemovitosti?

Čerpání vody rozhodně **není vhodné uspěchat**. Je velmi důležité počkat s jejím vyčerpáním **až do doby, kdy klesne úroveň hladiny podzemní vody pod úroveň podlah**. V případě, že se nachází v blízkosti objektu studna, lze jejím vyčerpáváním hladinu podzemní vody účinně snížit.

Při vyčerpávání vody u sklepů je nutné počkat až do doby, **kdy hladina podzemní vody klesne pod úroveň základové spáry** a až poté začít vyčerpávat. Pokud toto není možné, je důležité před vyčerpáním nechat **posoudit konstrukce zdí a stropu, vydrží-li tlak vody** působící na konstrukci ze stran a ze spodu. V tomto případě je velmi důležité, aby **hydroizolace byla pořádku**. V opačném případě by se všechna voda z okolí stahovala zpátky do sklepa.

26. Povodeň mi vytopila automobil. Co mám dělat?

Základním pravidlem je **vůz za žádných okolností nestartovat!** Pouhý pokus o nastartování vytopeného vozu totiž může vést ke zničení motoru. Další **rozsáhlé škody mohou nastat při pokusu o roztažení vozu**. Pokud je to možné, tak u vozu nejlépe vůbec **nehýbejte koly**, je-li nezbytný odtah, pak pouze s nejvyšší opatrností, protože **vůz nemusí vůbec brzdit** (může mít nečistoty v ložiskách a olejových náplních rozvodovek). Ve chvíli, kdy se budete moci do vozu bezpečně dostat, okamžitě **odpojte akumulátor**.

V případě, že hodláte uplatňovat náhradu škody u pojišťovny, je vhodné nejprve **pořídit fotodokumentaci** zaznamenávající výšku zaplavení a místo, případně obstarat zápis od policie nebo přizvat technika pojišťovny.

Dále přichází na řadu **posouzení, zda má vůbec cenu automobil opravovat**. Pokud byl automobil zaplaven až po střechu, je velmi pravděpodobné, že náklady na uvedení automobilu do původního stavu by překročily hodnotu automobilu před zaplavením. Pokud nemáte uzavřenou pojistku nebo pojišťovna nezařadí událost do tzv. totální škody, je třeba začít se záchranou vozu. Nejprve je nutné **se zbavit nánosu bahna** (zvenku i zevnitř) a začít s vysušováním interiéru. Doporučujeme **automobil předat autoservisu**, protože neodborné zásahy mohou škody ještě zvýšit.

Na zaplavený automobil již ovšem nelze dále pohlížet jako na spolehlivý vůz. U takto opravených vozidel hrozí reálné **riziko výpadku a poruch chodu motoru**. Nelze také vyloučit **riziko výpadků systémů ovlivňujících bezpečnost vozu**. Proto by bylo vhodné se smířit s faktem, že **nejvhodnějším řešením je nechat zaplavený vůz sešrotovat**.

27. Utrpěl(a) jsem škodu na majetku. Co všechno mám zaznamenat pro pojišťovnu?

Nastane-li pojistná událost a vy máte právo na plnění od pojišťovny, nezapomeňte pečlivě vyjmenovat všechny věci, které chcete od pojišťovny zaplatit. Vytvořte si **soupis způsobených škod** (ideálně včetně přibližného data pořízení věci a kupní ceny). **Událost nahlaste na infolinku pojišťovny**. Následně vás bude kontaktovat likvidátor, který si s vámi domluví termín návštěvy. Ještě než zahájíte úklidové a opravné práce, **pořídte důkladnou fotodokumentaci způsobených škod**. Pokud máte tu možnost, pořídte si i videozáznam zasaženého prostoru.

Je vhodné poškozené věci nevyhazovat, ale pouze je **uložit na hromadu na nějaké bezpečné místo**, aby je později mohl likvidátor zdokumentovat. To pochopitelně neplatí ve všech případech (např. u potravin, uhynulých zvířat apod.). Uhynulá zvířata je třeba z hygienických důvodů co nejrychleji odstranit. Kafilerní službu lze kontaktovat přes obecní úřad (ten vám o tom vydá potvrzení). Je-li to nezbytně nutné, **je možné požádat o zálohu na pojistné plnění**. Pokud pojišťovna žádosti vyhoví, bude záloha vyplacena ještě před ukončením likvidace. Poskytnutím zálohy na pojistné plnění vycházejí pojišťovny vstříc klientům zejména při likvidaci škod většího rozsahu. Pokud máte tu možnost, **pokuste se dohledat veškeré doklady o pořízení poškozených věcí**. Nezapomeňte na polici nahlásit případnou ztrátu dokladů, popřípadě v bance **zablokovat ztracené platební a kreditní karty**.

28. Povodeň mi poničila majetek. Mám nárok na nějaké dávky nebo nějakou finanční či věcnou pomoc?

V případě, že vás postihla povodeň nebo jiná živelní pohroma, můžete podle [zákona č. 111/2006 Sb.](#), o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, požádat o **dávku mimořádné okamžité pomoci**. Výše této dávky se stanovuje individuálně a **může dosáhnout až do výše patnáctinásobku životního minima jednotlivce**.

Na základě individuální potřeby je možné poskytnout dávku mimořádné okamžité pomoci také v případě, že nemáte (vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům) dostatek peněz na úhradu nákladů spojených s pořízením nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby. Tato pomoc může dosáhnout až do výše konkrétního nákladu. **Součet takto poskytnutých dávek nesmí v rámci kalendářního roku překročit desetinásobek životního minima jednotlivce**.

29. Kde a jak se o mimořádnou okamžitou pomoc žádá a kdy ji dostanu?

O dávku mimořádné okamžité pomoci **můžete požádat na příslušných pracovištích Úřadu práce ČR** a to podle místa, kde jste přihlášení k trvalému pobytu. V případě, že se událost (situace, která vyžaduje okamžitou pomoc) udála mimo správní obvod pracoviště Úřadu práce ČR, ve kterém jste přihlášení k pobytu, řešte tuto situaci s pracovištěm Úřadu práce ČR, v jehož správním obvodu se právě situace stala.

O tyto dávky lze žádat prostřednictvím formuláře, který vám poskytnou na daném úřadě, případně si jej můžete stáhnout z **webových stránek MPSV** (<http://portal.mpsv.cz/>), kde naleznete **podrobnější informace** z této oblasti.

30. Uklízím po povodních. Mám nárok na volno v práci a náhradu mzdy?

V případě, že odstraňujete následky povodní **na svém vlastním majetku** (např. nemovitosti, automobilu apod.), **jedná se o důležitou osobní překážku v práci** a zaměstnavatel vám může **poskytnout pracovní volno bez náhrady mzdy**, popřípadě nadpracování zmeškané doby. Obdobná situace nastane, když odstraňujete škody na svém majetku, ale **na základě veřejného zájmu** (hygienické důvody, zřícení nemovitosti apod.). V takovém případě vám **náleží pracovní volno**, ovšem náhrada mzdy vám nepřísluší ani v tomto případě (pokud to není ustanoveno ve vaší, popřípadě kolektivní pracovní smlouvě).

Pokud při povodních poskytujete **pomoc někomu jinému** (fyzické či právnické osobě) a zasahuje vám to do vaší pracovní doby, je vám zaměstnavatel **povinen poskytnout pracovní volno na dobu nezbytně nutnou** (ale opět bez nároku na mzdu). Poskytování **osobní pomoci** je bráno jako **překážka v práci** na straně zaměstnance z důvodu **výkonu občanské povinnosti** (podle § 202 zákoníku práce). Při všech překážkách v práci na straně zaměstnance platí, že **tuto skutečnost a délku trvání překážky prokazuje zaměstnanec zaměstnavateli**.

31. Mám nárok na volno, když si musím zařídit své osobní záležitosti?

V situaci, kdy si nutně potřebujete vyřídit své osobní záležitosti v souvislosti s povodněmi (např. jednání s pojišťovnou, vyřízení nových dokladů apod.), **může vám zaměstnavatel poskytnout pracovní volno, ale bez náhrady mzdy**. Můžete se ovšem dohodnout na **nadpracování zmeškané doby**.

32. Kvůli povodni nemůže dítě do školky či do školy, musím s ním zůstat doma.

Na tuto situaci je možno nahlížet jako na **důležitou osobní překážku v práci na straně zaměstnance**, a pokud **není možno péči o dítě zajistit jinak**, např. pomocí prarodičů, sourozenců či jiných zletilých osob, má i v takovém případě zaměstnanec nárok na neplacené volno. Musí ovšem být splněna zákonná podmínka, že **dítě není starší deseti let**. Podle zákona o nemocenském pojištění **vzniká zaměstnanci v takovémto případě nárok na ošetrovné**. Tuto dávku lze čerpat **maximálně 9 kalendářních dnů** (tedy nejen v pracovních dnech). U **rodičů samoživitelů** se tato doba navíc prodlužuje **až na 16 kalendářních dnů**. **Výše ošetrovného za kalendářní den činí 60% denního vyměřovacího základu**, jehož výpočet je upraven v §§ 18 - 20 zákona o nemocenském pojištění.

33. Z důvodu povodní jsem se nedostal(a) do práce. Jak to má zaměstnavatel posoudit?

V případě, že se vám z důvodu povodní **nepodaří včas dopravit do práce** (nefungující veřejná doprava, nesjízdné komunikace), tak by **vám měl zaměstnavatel poskytnout pracovní volno bez nároku na náhradu mzdy** (v případě, že individuální nebo kolektivní smlouva nestanoví jinak). Pracovní volno na nezbytně nutnou dobu (nejvýše 1 den) s **náhradou mzdy má pouze zaměstnanec, který je těžce zdravotně postižený** a cestuje nehromadným dopravním prostředkem.

34. Povodeň přímo zasáhla sídlo mého zaměstnavatele a není možné tam pracovat. Dostanu mzdu?

Pokud nebude možný výkon práce na jiném místě (např. na jiné pobočce či doma) nebo není možné převedení na jinou práci, **bude se jednat o překážku v práci na straně zaměstnavatele**. V takovémto případě má zaměstnanec **nárok na náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku**. Z hlediska zaměstnavatele je tedy výhodnější převést své zaměstnance na jinou práci, ať již půjde o práci odbornou, nebo o likvidaci povodňových škod. Pokud firmu přímo nepostihly povodně, ale **zaměstnavatel vám není schopen zajistit práci** (nefungují např. dodávky energie, vody, surovin) a ani vás **nemůže přidělit na jinou práci**, tak se jedná o **překážku v práci z důvodu prostoje** a vám náleží **náhrada mzdy ve výši nejméně 80 % průměrného výdělku**.

35. Zaměstnavatel mi nemůže kvůli povodním vyplatit mzdu. Co mám dělat?

Pokud vám zaměstnavatel není schopen vyplatit mzdu v důsledku povodní a byl-li na něj **podán insolventní návrh**, je možné využít [zákon č. 118/2000 Sb.](#), o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní kroky konzultujte s příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce (podle místa sídla zaměstnavatele).

36. Kde mohu získat více informací z oblasti pracovněprávní a sociální?

Podrobné informace vám poskytne příslušná krajská pobočka nebo kontaktní pracoviště **Úřadu práce České republiky**, **Státní úřad inspekce práce**, případně jeho příslušný oblastní inspektorát práce, dále **Technická inspekce České republiky**, popř. její příslušná územní pobočka anebo přímo **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**.

Žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc podávejte na **krajské pobočce Úřadu práce České republiky**, popřípadě na jejím kontaktním pracovišti. Je možné se také obrátit na odborové centrály, odborové svazy, odborové organizace nebo na organizace zaměstnavatelů. V souvislosti se sociálním pojištěním se obračejte na místně

příslušnou **okresní správu sociálního zabezpečení (OSSZ)**.

37. Na svém pozemku jsem našel(a) zraněné / uhynulé zvíře. Co s ním mám udělat?

Na takovéto zvíře je vždy nutné pohlížet jako na **potenciální zdroj onemocnění**, eventuálně nákazy. Pokud budete se zvířetem **manipulovat**, tak **vždy jen v ochranných rukavicích**. **Zvíře zabalte do igelitového pytle** (tam také odložte použité rukavice), zavažte jej a ponechte na místě. Tuto skutečnost **nahlaste obecnímu úřadu** nebo pytel **uložte do vyčleněného speciálního kontejneru**. Pokud jste **chovatel** a při povodních vám uhynula zvířata, jste ze zákona **povinni tento úhyn nahlásit veterinárnímu asanačnímu ústavu**. Ten musí do 24 hodin po nahlášení **vyslat speciální** (vodotěsné, umyvateľné a dezinfikovatelné) **vozidlo**, které mrtvá zvířata odveze. Do té doby **musí chovatel zabezpečit**, že s mrtvým tělem zvířete **nebude manipulovat nepovolaná osoba**, a že se k němu nedostane masožravé zvíře ani hlodavci.

38. Jaká jsou zdravotní rizika při úklidu po povodni?

Při práci v zatopených prostorách a při jejich čištění jsou osoby vystaveny vysokému riziku infekce. Jedná se zejména **o infekce přenášené vodou kontaminovanou výkaly** pocházejícími z žump a čističek odpadních vod (např. dysenterie, leptospiróza či tularémie). Jejich původci mohou vniknout do organismu člověka **i nepatrně poškozenou kůží (například oděrkami a záděrami)**. Snažte se tedy pokud možno co nejvíce omezit styk vody a bláta s tělem. Při práci **používejte vždy holínky a gumové rukavice**. Ruce si **myjte pitnou vodou a mýdlem a utírejte do papírových ubrousků** vždy zejména po styku s povrchy, které byly v kontaktu se záplavovou vodou nebo kaly, vždy před jídlem, pitím a také před kouřením. Dále vždy než se dotýkáte obličeje, ale i před a samozřejmě po použití WC. Máte-li rýmu, **používejte papírové kapesníky pro jedno použití**. Při styku s infekčním materiálem suché ruce **dezinfikujte alkoholovými přípravky** (např. Spitaderm, Sterilium, Promanum N, Spitacid).

Pokud zjistíte jakoukoliv odchylku od normálního zdravotního stavu (např. zvýšenou teplotu), **ihned navštivte lékaře** a informujte ho, že jste pracovali v zatopeném prostředí.

Prádlo znečištěné záplavovou vodou je nutné pečlivě **dezinfikovat** v tříprocentním roztoku Chloraminu T, a potom je nutné oblečení ještě běžně vyprat. Šatstvo, které lze vyvařit, vyperte při teplotě 90°C, případně vyvařte během 10 minut a až poté perte v pračce.

39. Mohu konzumovat potraviny, které byly zasaženy vodou z povodní?

Kontrola stavu potravin by měla být jedna z prvních věcí, které je nutné po návratu učinit. Základním pravidlem je **nikdy nejíst zaplavené potraviny!** Tyto potraviny je **nutné zlikvidovat** (uložit do označených kontejnerů). Výjimku tvoří pouze potraviny, které byly **hermeticky uzavřené (konzervy, skleněné obaly)**. Takovéto obaly je nutné **před otevřením očistit a dezinfikovat** (nejprve v čisté vodě se saponátem, poté v roztoku dezinfekčního prostředku a opláchnout pitnou vodou). Pokud mají tyto obaly **narušený nebo silně promáčknutý obal**, raději je **zlikvidujte**.

Zlikvidujte chlazené nebo mražené potraviny, jestliže chlazené potraviny byly ponechány nad teplotou 6°C déle než 4 hodiny a jestliže mražené potraviny roztály a byly tak ponechány déle než 2 hodiny. Nikdy **nekonzumujte zaplavené zemědělské plodiny**, je nutno je považovat za zdravotně závadné! Zemědělské plodiny, které nebyly zcela zatopeny a dále rostou, doporučujeme **využívat až po hygienické kontrole**, nejdříve po 3 týdnech po skončení záplav. Ovoce na stromech a keřích, které nebylo zaplaveno, je možno jíst po důkladném umytí pitnou vodou.

V případě, že pochybujete o nezávadnosti potravin, pro jistotu je zlikvidujte! Pociťujete-li nějaké **příznaky onemocnění** (bolení břicha a křeče v břichu, průjem, zvracení, teplotu, vyrážku), raději **kontaktujte svého lékaře**. Tyto příznaky se nevyplácí podceňovat.

40. Co musím udělat, abych zase mohl(a) používat vodu z vlastní studny?

V případě, že nejste napojeni na veřejný vodovod, **neodebírejte vodu z vlastního zdroje**, není-li sanován a není-li proveden **rozběr kvality vody s uspokojivým výsledkem**. Se sanací studny, tedy jejím vyčištění a znovuuvedení do použitelného stavu, se začíná až **po opadnutí povodňové vlny a poklesu hladiny podzemních vod**. Prostředí studny je poměrně rizikové a rozhodně **nedoporučujeme osobám bez předešlých zkušeností do studny vůbec vstupovat**. Sanace se provádí **za přítomnosti nejméně 3 osob**, pro případ poskytnutí první pomoci osobě, která sestupuje do studny. **Postup při sanaci studny se liší v závislosti na míře zasažení a také typu studny** (kopaná, vrtaná).

Podrobný návod jako postupovat při sanaci zatopené studny:

PODROBNÝ POSTUP PŘI ASANACI ZATOPENÉ STUDNY:

Při postižení individuálního zdroje pitné vody (studny) je možné k jeho asanaci přistoupit až tehdy, kdy to nejenom dovolí vnější podmínky (opadnutí povodňové vlny, odstranění nánosů ad.), ale až dojde též k poklesu zvýšené hladiny spodních vod. Pokud nebyla studna (např. povodní) přímo zasažena, stačí provést revizi zdroje a okolí, provést jednorázovou "šokovou" dezinfekci (viz dále) a nechat udělat rozbor vody. Pokud studna byla povodní zasažena, bývá většinou nutné provést kompletní asanaci.

Stručný postup asanace byl uveden v "Metodickém pokynu hygienické služby k dezinfekci studní v zatopených oblastech", který vydal hlavní hygienik ČR v červenci 1997. Zde uvádíme podrobnější popis postupu:

Postup při asanaci studní:

- 1.** Odstraňujeme-li následky záplav, je možné s asanací začít až po opadnutí povodňové vlny a poklesu hladiny podzemních vod. Mechanicky očistíme vnější stěny studny a čerpací zařízení od nánosů bahna a nečistot a opravíme poškozené části vnějšího krytu studně. Důkladně opláchneme čistou vodou, nejlépe tlakovou.
- 2.** Odstraníme zákrytovou desku a otevřeme studnu.
- 3.** Instalujeme čerpací zařízení (kalové čerpadlo).
- 4.** Pokud jde o silně znečištěnou studnu, např. zaplavenou bahnem, vyčerpáme celý objem vody. Pokud jde o běžné čištění studny, pokračujeme podle bodu 9.
- 5.** Před vstupem do studny pomocí detektoru nebo svíčky zjistíme, zda ve studni nejsou jedovaté plyny - pokud ano, odstraníme je vývěvou nebo kompresorem. Při práci ve studni dodržujeme zásady bezpečnosti a hygieny práce (ochranné pomůcky!).
- 6.** Důkladně mechanicky (např. kartáčem) očistíme vnitřní stěny studny, čerpací zařízení a dno studny. Důkladně opláchneme čistou vodou a vodu opět úplně vyčerpáme. Veškerou vyčerpanou vodu v průběhu asanace odvádíme do odpadu nebo dostatečně daleko od studny po sklonu terénu, aby se zabránilo druhotnému znečištění vody ve studni, ale i okolních studnách! Není-li to možné nebo obsahuje-li voda vysokou koncentraci dezinfekčního přípravku, je nutné ji odvézt cisternou do čistírny odpadních vod, aby nedošlo k poškození vegetace a půdního prostředí.
- 7.** Omyjeme vnitřní stěny studny a čerpací zařízení koncentrovanějším roztokem dezinfekčního prostředku, který obsahuje chlor (chloramin 5-10%, chlornan sodný - 5%, roztok chlorového vápna 10%). Pozor - pracujeme v gumových rukavicích! Pokud chlorový roztok nestačí důkladně umýt stěny, použijeme mýdlový roztok.

Poznámka: V případě použití komerčně dodávaného chlornanu sodného (cca 15% čili 150 g Cl₂/l) připravíme tento dezinfekční roztok přidáním 34 ml chlornanu do 10 litrů vody. V případě použití výrobku SAVO Originál (který obsahuje 4,7% chlornanu sodného) připravíme tento dezinfekční roztok přidáním 100 ml SAVA do 10 litrů vody. V případě použití jiné formy chloru se řiďte návodem k použití

Doplňující informace KHS Brno: Dávka dezinfekčního prostředku se pohybuje řádově v desítkách gramů na metr krychlový vody (ne jednotkách) a nechá se působit alespoň 24 hodin.

8. Opláchneme čistou vodou a vodu vyčerpáme.

9. U nezasažených studní odčerpáme vodu ze studny asi na 1 m výšky vodního sloupce. Přechlorujeme vodu dezinfekčním přípravkem (nejlépe na bázi chloru) a myjeme stěny zpětným proudem silně přechlorované vody. Úplně vyčerpáme vodu ze studny. Před vstupem do studny - viz bod 5.

10. Odstraníme stávající pokryv dna (štěrk, hrubozrný písek). Vytěžíme kal a bahno ze dna studny okovem, odstraníme případné pevné součásti, pečlivě vyčistíme dno studny. Čistíme vtokové otvory na dně studny.

11. Vyspravíme stěny studny podle druhu jejího zdiva - skruže, cihly, kameny. U skružených studní opravíme spárování mezi skružemi.

12. Provedeme konečné mytí stěn a dna studny, vodu vyčerpáme.

13. Vratíme pokryv dna, nejlépe nový štěrk nebo hrubozrný písek, v nouzi též důkladně propraný starý.

14. Necháme studnu naplnit vodou a v případě, že je voda dále kalná, pokračujeme v čerpání až do vymizení zákalu.

15. Demontujeme čerpací zařízení včetně přípojky elektrického proudu.

16. Přidáme prostředek pro dezinfekci pitné vody podle návodu k použití. U chlorových preparátů udržujeme obsah volného chloru na 0,5 - 1 mg/l. Je možno též použít dezinfekční prostředky na bázi koloidního stříbra (Sagen). Desinfekční prostředek musí působit nejméně 24 hodin, v případě Sagenu 48 hodin. Po několika hodinách odpustíme trochu vody a tím načerpáme vodu ze studny za účelem dezinfekce též do rozvodního potrubí.

Poznámka: V případě použití komerčně dodávaného chlornanu sodného (cca 15% čili 150 g Cl₂/l) dávkujeme 7 ml chlornanu na 1000 litrů (1 m³) vody ve studni. V případě použití výrobku SAVO Originál (který obsahuje 4,7% chlornanu sodného) dávkujeme 20 ml SAVA na 1000 litrů (1 m³) vody ve studni. V případě použití jiné formy chloru se řiďte návodem k použití.

17. Uzavřeme studnu zákrytovou deskou. Asanujeme a upravíme okolí studny podle ČSN 75 5115.

18. Asi za 2 až 3 týdny necháme provést základní rozbor pitné vody.

Výše popsany způsob je samozřejmě možné použít pouze u šachtových studní. U studní vrtaných je svépomocně možné maximálně studnu vyčerpat a dezinfikovat. Další práce je nutné přenechat odborné firmě, která má i možnost prohlédnout vrt pomocí speciální televizní kamery.

Výňatek z článku MUDr. Františka Kožiška, CSc. "DEZINFEKCE SPOTŘEBNÍCH DÁVEK A INDIVIDUÁLNÍCH ZDROJŮ PITNÉ VODY ZA HAVARIJNÍCH SITUACÍ" (vyšlo ve sborníku "Povodně 1997 - zkušenosti hygienické služby"; AHEM zvláštní číslo 1999; vydal Státní zdravotní ústav, Praha 1999; str. 92-99).

41. Na stěnách a nábytku se mi objevila plíseň. Jak se ji nejlépe zbavím?

Plíseň patří k jednomu z největších problémů, se kterým se lidé v zatopených oblastech potýkají. Zátopová voda, která pronikla do zdí, s sebou přináší obrovské množství choroboplodných zárodků, spory hub a plísní i dostatek živin pro jejich bujení. Proto je velmi důležité **zasazené prostory odvětrávat a zdivo důkladně vysušit**.

Plíseň **v žádném případě neodstraňujte mechanicky**, situace by se tím jenom zhoršila, protože výtrusy by se rozvířili do prostoru. Postižené místo je proto vhodné **postříkat ze vzdálenosti 5 - 10 cm neředěným Savem proti plísním**. Po aplikaci nechejte 20 minut působit a popřípadě postup opakujte (při silném napadení). Dlouhodobou ochranu proti opětovnému rozrůstání plísně můžou zajistit některé **funkční nátěry**.

V případě, že se plíseň objevila i na vašem nábytku, nelze jej už bohužel zachránit. **Napadený nábytek je nutné co nejdříve odstranit** z místnosti (mohlo by dojít k dalšímu šíření plísní).

42. U koho si mohu zapůjčit vysoušeč zdiva?

Vysoušeče si je možné zapůjčit u **celé řady odborných firem**. Tyto firmy jsou vám schopny **vytvořit cenovou kalkulaci** pro vysušení všech vytopených prostor. Tuto kalkulaci potom mohou odeslat vaší pojišťovně (pokud máte uzavřenou pojistku) a následně **může dojít ke schválení celé částky** vaší pojišťovnou. Určité množství vysoušečů je i v **majetku státu nebo některých humanitárních organizací**. Pro bližší informace kontaktujte příslušný obecní úřad.

43. Jak se vysoušeč zdiva správně používá?

Existuje celá řada vysoušečů. Těmi nejrozšířenějšími jsou **vysoušeče kondenzační** (absorpční). Tyto vysoušeče pracují na **principu zachycování (srážení) vlhkosti obsažené ve vzduchu**. Je také nutné vybrat správný typ z hlediska kapacity (poddimenzováním kapacity dochází ke kondenzaci vlhkosti na stěnách a oknech, při předdimenzování ke zbytečné spotřebě elektrické energie).

Aby byl tento proces účinný, musí být **důsledně dodrženy některé postupy a pravidla**. Před začátkem vysoušení je třeba **odstranit všechny nečistoty způsobené povodní**. Ze zdiva je nutné **odstranit malbu (podlahy i obklady) a stěny omýt vodou**. Je nutné **zabránit přístupu vzduchu z jiných místností** nebo z venku, proto je potřeba **utěsnit všechny otvory ve vysoušené místnosti** tak, aby bylo maximálně zabráněno přístupu přirozeně vlhkého vzduchu do místnosti (po záplavách je vlhkost vnějšího vzduchu obzvlášť vysoká). Teplota vzduchu by se měla ve vysoušené místnosti **pohybovat mezi 20-30°C** (čím vyšší teplota, tím rychleji dochází k odpařování vlhkosti ze zdiva). Důležité je **v místnosti nevětrat** a vcházet do ní jen za účelem vylití vody z nádoby vysoušeče (obvykle stačí jednou za 12 hodin). Vysoušeč ve vysoušeném prostoru **musí běžet nepřetržitě 24 hodin denně** na nejvyšší výkon! Jejich vypínáním (přes den větrat, v noci vysoušet) je **negativně narušen proces vysoušení**. Vysoušeče nechte nepřetržitě pracovat v jednom **prostoru minimálně 3-4 dny**. Pak je možné je přemístit do jiné místnosti.

Mezi další používané typy patří **tzv. horkovzdušné (teplovzdušné) vysoušeče**. Ty pracují na principu **ohřátí vzduchu (povrchu zdiva)** a tím napomáhají k **odpařování vlhkosti ze zdiva**. I zde je nutné postupovat podle určitých pravidel. Horkovzdušné vysoušeče je vhodné **využívat v případech, kdy není možné nasadit vysoušeče kondenzační** (chodby, velké místnosti, apod.). Vysoušeč **nikdy nenechávejte sát na zeď z menší vzdálenosti než 70 cm**. Míří-li proud horkého vzduchu přímo na zeď, je nutné **vysoušeč přibližně po půl hodině posouvat dál**. Je nutné zajistit větrání do volného prostoru mimo budovu.

Vysoušení je pozvolný a dlouhodobý proces, který není vhodné uspěchat.

44. Kterou místnost mám začít vysoušet jako první?

Je-li dům podsklepen, je třeba zajistit **nejdříve vysoušení sklepních prostor**. Sníží se tím vzlínání vody do vyšších pater. V místnosti je vhodné začít s **vysoušením obvodového zdiva domu**.

45. Nemám vysoušeč. Jakým způsobem můžu vysoušet i bez něj?

Pokud nemáte možnost použít vysoušeč, můžete začít s přirozeným vysoušením pomocí **odvětrávání a přetápění místnosti**. Nejprve je nutné (stejně jako v případě použití vysoušeče) **odstranit všechny nečistoty způsobené povodní**. Ze zdiva je třeba **odstranit malbu a stěny omýt vodou**. Dále je vhodné **zvýšit teplotu vzduchu** ve vysoušené místnosti (20-30°C) a zajistit **přirozenou výměnu vzduchu**. Pro urychlení cirkulace vzduchu mohou být **používány různé ventilátory**.

46. Co mám dělat, když psychicky nezvládám / člen rodiny nezvládá vypětí z dopadů povodní?

Prožití povodní patří mezi velmi stresující zážitky. Většina lidí dokáže v průběhu katastrofy i krátce po ní účelně fungovat. S odstupem času, často až po ústupu nebezpečí, se ale může objevit **reakce na silný stres**. Lidé mohou prožívat bezmocnost, nejistotu, strach a mnoho dalších nepříjemných prožitků. Nemusí se konkrétně jednat jen o toho, kdo toto neštěstí zažil na vlastní kůži. Takovéto zážitky **mohou silně zasáhnout každého člověka** (záchranáře, blízké osoby, sousedy apod.), a je možné, že si s takovou situací nedokáže poradit sám. Z tohoto důvodu byla zřízena **speciální poradenská telefonní linka**. Tato linka funguje **NONSTOP** na telefonním čísle **974 834 688**.

Linka je určena zejména pro **občany zasažené povodněmi a jejich blízké**, slouží však také profesionálům (praktičtí lékaři, zástupci obcí, pedagogové, psychologové, členové složek integrovaného záchranného systému), kteří zde mohou zjistit informace, jak optimalizovat své postupy při práci s lidmi zasaženými povodněmi.

Cílem linky je základní psychosociální podpora zasaženým:

- psychologické poradenství
- psychologická podpora
- krizová intervence

- přenos informací

Současně se zřízením linky HZS ČR prostřednictvím psychologů HZS krajů poskytuje psychosociální pomoc osobám zasaženým povodní.

Ostatní

47. Chtěl(a) bych pomoci v povodní zasažené oblasti. Jak mám postupovat?

Dobrovolnická činnost hraje při řešení krizových situacích **nezastupitelnou roli**. Poptávka po dobrovolnicích je vysoká, především v prvních dnech po opadnutí vody. Nemusí se přitom jednat jen pouze o tzv. **manuální sílu** (i když je to nejčastější forma pomoci), ale také o určitou formu **psychické podpory** (ukázat zasaženým, že v tom nejsou sami).

Nejčastější náplň dobrovolnické činnosti při povodních:

- vyklízení nemovitostí (nábytek, zařízení)
- odklizení naplavenin
- uklidové práce
- otloukání omítek
- monitoring situace
- pomoc při distribuci materiální pomoci
- pomoc při organizaci práce v dané obci
- psychická podpora zasaženým

Dobrovolnická činnost by měla být **poskytována především účelně**, proto je vhodné spolupracovat s některou z organizací, která se v této oblasti pohybuje.

Takových organizací je celá řada a většinou působí na území celé republiky. Mezi ty největší patří např. **ADRA, ČČK, Člověk v tísni, Diakonie ČCE** nebo **Charita**. Pro snadnější koordinaci zřizují jednotlivé organizace registrační linky, emaily nebo webové stránky tak, aby mohli zájem o dobrovolnickou činnost co nejlépe využít.

Podrobnější informace naleznete na webových stránkách **Národního dobrovolnického centra** (<http://www.dobrovolnik.cz/>).

Důležité kontakty

Tísňové linky:

150	Hasičský záchranný sbor
155	Zdravotnická záchranná služba
158	Policie ČR
112	Jednotné evropské číslo tísňového volání
156	Městská (obecní) policie

Telefonní čísla na jednotlivé pojišťovny:

Allianz - 800 170 000

AXA - 292 292 292

Direct - 221 221 221

Česká pojišťovna - 241 114 114

Česká podnikatelská poj. - 975 444 555

ČSOB Pojišťovna - 222 803 402

Generali - 244 188 188

Kooperativa - 957 105 105

Pojišťovna České spořitelny - 800 207 207

Uniq - 488 125 125

Kontakty na humanitární organizace:

ADRA - tel: 734 795 306, email: adra@adra.cz

- *Dobrovolnické centrum ADRA Znojmo* - tel: 607 144 090, email: zdenka.severinova@adra.cz

Český červený kříž - tel: 251 104 111, email: info@cervenykriz.eu

- *Oblastní spolek ČČK Brno-město* - tel: 541 212 318, email: cck@cck-brno.cz

Člověk v tísni - tel: 226 200 400, email: mail@lovekvtisni.cz

- *Pobočka Olomouc* - tel: 608 732 386, email: richard.korinek@lovekvtisni.cz

Diakonie ČCE - tel: 242 487 811-2, email: info@diakonie.cz

- *Středisko Brno* - tel: 549 242 279, email: brno@diakonie.cz

Charita ČR - tel: 296 243 330, email: sekretariat@charita.cz

- *Diecézní charita Brno* - tel: 545 426 610, 538 700 950, email: reditelstvi@brno.charita.cz

Kontakty na státní instituce a ostatní organizace:

Úřad práce České republiky - tel: 950 191 111, email: posta@uradprace.cz

- Krajská pobočka JMK v Brně - tel: 950 104 111

Státní úřad inspekce práce ČR - tel: 950 179 101, email: opava@suip.cz

- Pobočka pro JmK - tel: 950 179 900, email: brno@suip.cz

Technická inspekce ČR - tel: 221 466 830, email: posta@ticr.cz

- Pobočka pro JmK - tel: 545 214 334, email: brno@ticr.cz

Česká správa sociálního zabezpečení - tel: 257 063 360, email: posta@cssz.cz

- Pobočka Brno - tel: 541 516 111, email: posta.bm@cssz.cz

Státní veterinární správa ČR - tel: 227 010 142, email: epodatelna@svscr.cz

- Krajská veterinární správa pro JmK - Inspektorát Brno - tel: 541 594 472, email: insp.brno.kvsb@svscr.cz + krizová linka 720 995 213

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků - tel: 227 090 111, email: ckait@ckait.cz

- Oblastní kancelář Brno - tel: 545 574 310, email: brno@ckait.cz

Státní zdravotní ústav - tel: 267 081 111, email: zdravust@szu.cz

Národní dobrovolnické centrum - tel: 224 872 075, email: info@hest.cz

Psychologická poradenská linka Ministerstva vnitra - pevná linka: 974 834 688